

” Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.”

Granskning av årsredovisning 2021

Norberg kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2022-04-22

Innehåll

1. Sammanfattning	2
1.1 Yrkesrevisorns rapport om årsredovisningen 2021	2
2. Bakgrund.....	3
3. Syfte.....	3
4. Avgränsning	3
5. Revisionskriterier.....	3
6. Metod	4
7. Projektorganisation	4
8. Årsredovisningen.....	4
8.1 Allmänna bestämmelser om årsredovisning.....	4
8.2 Förvaltningsberättelse.....	4
8.2.1 Balanskravsresultat	5
8.2.2 Målen för god ekonomisk hushållning	5
8.3 Resultaträkning.....	7
8.4 Balansräkning	8
8.5 Kassaflödesanalys.....	9
8.6 Noter.....	9
8.7 Drift- och investeringsredovisning	9
8.7.1 Driftsredovisningen	9
8.7.2 Investeringsredovisningen.....	10
8.8 Sammanställda räkenskaper	10
Bilaga 1	12

1. Sammanfattning

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas skriftliga bedömning avges i en revisionsberättelse.

KomRedo har av Norberg kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska årsredovisning och bokslut per 2021-12-31.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning som sammanfattas nedan i avsnitt 1.1.

1.1 Yrkesrevisorers rapport om årsredovisningen 2021

Vi har utfört en revision av årsredovisning och bokslut för Norberg kommun per 2021-01-01 till 2021-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREVS² vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Yrkesrevisorn väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning betraktar yrkesrevisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur kommunen upprättar årsredovisningen. Detta för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i kommunens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsen uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Kommunen har upprättat sammanställda räkenskaper. Lämnade uppgifter om kommunkoncernen behöver utvecklas och en bedömning om varför andra förbund inte ska ingå i de sammanställda räkenskaperna saknas.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året. Förvaltningsberättelsen är till största del förenlig med årsredovisningens övriga delar. Vi har noterat ett antal förbättringsområden kring struktur och innehåll.

Kommunens resultatutfall, 7,9 % av skatteintäkter och statsbidrag, överstiger budgetmålet (0,3%). Resultatet i budgeten nådde upp till fullmäktiges uttalade finansiella mål (2,0%) enligt god ekonomisk hushållning.

Vi har noterat avvikelser från rådets rekommendationer kring redovisningen av intäkter avseende ersättningar från Migrationsverket. Sättet att redovisa gör att kommunen redovisar ett för lågt resultat. Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande då beloppet är väsentligt.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

---

¹ Kommunallag (2017:725)

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer, en förening som certifierar och krävställer en revisionsstandard för kommunal revision.

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande. Ej tillåtna avsättningar i balansräkning avseende framtida verksamhet har minskat resultatet med väsentligt belopp.

Vi bedömer att kommunen per 2021-12-31 lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för en god ekonomisk hushållning. Det är inte möjligt att bedöma om resultatet är förenligt med verksamhetsmålen.

2. Bakgrund

Vi har av Norberg kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen per 2021-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021. Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). KomRedo's uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Granskningen syftar till att ge svar på följande revisionsfrågor:

- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultaten i årsredovisningen förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten?

4. Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, noter samt drifts- och investeringsredovisningen för kommunen.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR³ och SKYREV⁴. Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning⁵ (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

---

³ Sveriges Kommuner och Regioner

⁴ SKYREV – är en branschorganisation för kommunala yrkesrevisorer och är ett etablerat nationellt forum för yrkesrevisionen i Sveriges kommuner, landsting och regioner.

⁵ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Metod

Granskning har utförts i enlighet med god revisionsred i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. Granskningen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska utifrån ett urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. Det ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort vid upprättande av årsredovisningen och utvärdera den information som lämnats.

7. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av KomRedo under ledning av Camilla Karlsson, certifierad kommunal revisor.

8. Årsredovisningen

8.1 Allmänna bestämmelser om årsredovisning

Årsredovisningen ska upprättas på ett överskådligt sätt (LKBR 4:2). Dispositionen av handlingen behöver följa den ordning som återfinns i LKBR. Efter påpekande har bland annat de finansiella rapporterna presenterats i den följd som överensstämmer med bestämmelserna.

Struktur, omfattning och disposition av lämnade upplysningar och informationer i årsredovisningen har utvecklats jämfört med föregående år.

8.2 Förvaltningsberättelse

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Enligt 4 kap. 3 § tredje stycket LKBR ska upplysning om skälen för eventuell avvikelse från rådets rekommendationer lämnas i en not.

Innehållet i förvaltningsberättelsen regleras i 11 kap. LKBR. Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- En översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet
- Upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning
  - Händelser av väsentlig betydelse och förväntad utveckling
  - Väsentliga personalförhållanden
  - Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten
- Utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts
- Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning inklusive balanskravsutredning
- Upplysningar om den kommunala koncernen
- Upplysningar om privata utförare som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning

Kommentar

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Rubriceringar och disposition av förvaltningsberättelsen har utvecklats jämfört med föregående år. Avsnitt ”händelser av väsentlig betydelse” återger en beskrivning av vilka risker som kommunens ekonomi kan utsättas för och som kan påverka kommunens resultat på kort och lång sikt. Tanken med att kommunen ska redogöra för ”händelser av väsentlig betydelse” avser händelser som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut, exempelvis om ett viktigt beslut tagits som påverkar ekonomin eller måluppfyllelsen.

Upplysningar under avsnitt ”förväntad utveckling” har utvecklats med konsekvenser för ekonomin under detta avsnitt. Den finansiella analysen är omfattande med innehåll som närmare rör drifts- och investeringsredovisningen. Balanskravsresultat redovisas och under egen rubrik i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om den kommunala koncernen kan utvecklas att omfatta en bredare analys av koncernens företag och vad dessa har bidragit med för att nå kommunkoncernens finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

I avsnittet om personal lämnas upplysningar om sjukfrånvaro i överensstämmelse med bestämmelserna.

8.2.1 Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för eventuell förändring av resultatutjämningsreserv, LKBR 11:10.

Nedan följer en sammanfattning av kommunens utredning:

Balanskravsutredning 2021 (MSEK)	2021	2020
<i>Årets resultat</i>	30,0	24,3
<i>Avgår realisationsvinster</i>	0,1	0
<i>Tillkommer realisationsförluster</i>	-0,3	-1,2
<i>Justerat balanskravsresultat</i>	29,9	23,1
<i>Reservering av medel till RUR</i>	-26,1	-18,5
<i>Balanskravsresultat</i>	3,8	4,6
<i>Ingående resultat att återställa (inom 3 år)</i>	0	0

Balanskravsutredningen visar att kommunen klarar balanskravet och att inga tidigare underskott finns att återställa.

8.2.2 Målen för god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering om målen och riktlinjerna enligt KL 11 kap 6 § första och andra styckena har uppnåtts och följts. Förvaltningsberättelsen ska även innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning, LKBR 11:9.

Definitionen av god ekonomisk hushållning ges uttryck i budgeten enligt följande:

Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även nästkommande generation. Kommunen ska ha ett budgeterat överskott med två procent av skatter och generella statsbidrag.

Utifrån ett verksamhetsperspektiv innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem.

Styrningen utgår från kommunens vision, strategiska områden, övergripande mål samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten.

I budgeten fattades beslut om sex strategiska områden tillsammans med tio övergripande mål. I delårsrapporten redovisades åtaganden och verksamhetsinsatser kopplade till målen som ska genomföras under året. Den övergripande måluppfyllelsen bedömdes utifrån måluppfyllelse av åtaganden och verksamhetsinsatser.

I årsredovisningen 2021 redovisas 27 åtaganden och 35 verksamhetsinsatser som bedöms utifrån utveckling i önskad, oönskad eller oförändrad riktning. Kommunstyrelsens sammanfattande bedömning är att Norbergs kommun uppnår målet om god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet, samtliga finansiella mål uppnås. I den sammanfattande bedömningen konstateras även att kommunens förbättringsområden vad gäller kommunens finansiella läge framför allt finns inom perspektiven långsiktig kapacitet och risk. Den bilden kvarstår efter bokslut 2021.

I huvudsak bedömer kommunen att verksamheten arbetat i enlighet med målen och målen bedöms i 8 av 10 fall uppnås i önskad riktning. För de långsiktiga målen kring skola, vård och omsorg bedöms utvecklingen vara otillräcklig.

I budgeten anges *finansiella mål* för god ekonomisk hushållning:

- Överskott motsvarande 2% av skatteintäkter och statsbidrag eftersträvas
- Kommunens soliditet bör öka varje år
- Skattefinansieringsgraden av investeringar över en rullande femårsperiod skall vara 100 %
- Kommunens kassalikviditet bör överstiga 50 % av kortfristiga skulder
- Amortering på låneskulden ska ske årligen.

I budgeten anges *verksamhetsmål* för god ekonomisk hushållning:

- Verksamheterna skall förhålla sig till tilldelad budgetram

Kommunen redovisar en uppföljning av totalt fem finansiella mål. Bedömningar görs om att målen uppfylls fullt ut.

Norberg har antagit verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning där det framgår att verksamheterna ska förhålla sig till tilldelad budgetram, detta mål har inte nåtts då avvikelser från budget överstiger 0,5 % för kommunstyrelsen och 40 % för Norra Västmanlands kommunalteknikförbund (NVK). För kommunstyrelsens måluppfyllnad gäller dock att avvikelser avser icke förväntade intäkter medan kostnadskontrollen varit tillräcklig.

Kommentar

Vi har i samband med granskningen av delårsrapporten 2021 lyft svårigheterna runt kommunens utvärdering av verksamhetsmålen. Kommunen gör en samlad bedömning kring måluppfyllelsen i årsredovisningen och lyfter även fram avstämningen av finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning hänvisas läsaren dels till verksamhetsberättelserna. Vi anser att en sammanställning av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning ska framgå av förvaltningsberättelsen. Samtidigt

kommenteras att verksamheternas efterlevnad av tilldelade budgetramar inte följer verksamhetsmålet för god ekonomisk hushållning. Detta mål framgår även av budgeten och ska följas upp i förvaltningsberättelsen, vilket kommunen också fullföljt. Däremot har uppföljningen av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning i *verksamhetsberättelserna* ingen tydlig koppling till budgetens verksamhetsmål.

Uppföljningen av övriga verksamhetsmål kan med fördel utvecklas. För att förstå kommunens styrmodell har vi försökt att följa målavstämningen genom att identifiera arbetet genom barn- och utbildningsutskottets (BUU) uppföljning. Vi kan genom vår analys av redovisad uppföljning konstatera att bedömningarna kring måluppfyllelse har "övervärderats" till trenden "oförändrad utveckling" när det enligt vår bedömning av BUUs redogörelse borde bedömas som ej uppfyllt. Aktiviteterna (verksamhetsinsatserna) kan med fördel utvecklas att omfatta en mer tydlig mätbar uppföljning. Till exempel i målet "Vi har social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet i fokus" skulle en aktivitet kunna vara att genomföra klimatsmarta dagar med eleverna 2 gånger per år. Att kvantifiera aktiviteterna för verksamheten underlättar måluppföljningen i samband med delår- och årsboksluten och därmed möjligheten för kommunen att möta fullmäktiges krav på återrapportering av kommunens mål. Av bilaga 1 framgår ett exempel av vår analys. Vi kan även konstatera att antal åtaganden som kommunen sammanfattar i förvaltningsberättelsen inte stämmer överens med antal åtaganden i verksamhetsberättelserna.

Sammantaget är vår bedömning att det saknas en samstämmighet mellan verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i budgeten och de mål (verksamhetsinsatser) som sedan följs upp. Finansiella mål i budgeten uppnås.

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för en god ekonomisk hushållning. Det är inte möjligt att bedöma om resultatet är förenligt med verksamhetsmålen.

8.3 Resultaträkning

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2020 och 2019.

MSEK	Utfall 21-12-31	Utfall Fg år	Avvikelse %	Budget 2021	Avvikelse %
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	349,6	344,8	1,4%	349,9	0,1%
<i>Skatteintäkter och statsbidrag</i>	381,1	370,3	2,9%	371,2	2,7%
<i>Verksamhetens nettokostnad i relation till skatteintäkter och statsbidrag</i>	91,7%	93,2%		94,3	
<i>Finansnetto</i>	-1,5	-1,2		-3,3	
Årets resultat	30,0	24,3		18,0	
<i>Resultatmål 2 % av skatteintäkter och statsbidrag</i>	7,9%	6,6%		4,8%	

Resultaträkning visar årets resultat i jämförelse med föregående år och budget. Planerat resultat i budgeten (4,8%) för 2021 nådde fullmäktiges uttalade finansiella mål (2,0%) enligt god ekonomisk hushållning. Kommunen redovisar ett positivt utfall som klart överstiger budgetmålet (7,9%). Balanskravet klaras.

Vi har i tidigare granskningar av delårs- och årsredovisningar noterat att kommunen i redovisningen genomfört otillåten reservering av ersättningar från Migrationsverket. Vi bedömer att ersättningarna är felperiodiserade och borde ha intäktsförts då åtagandena inte kunnat styrkas. Sättet att redovisa är inte i överensstämmelse med rådets rekommendation om intäkter, RKR R2. Denna notering kvarstår.

Kommentar

Vi har bedömt att redovisade intäkter i bokslutet borde ha varit 21 mnkr högre. Avvikelsen är väsentlig med avseende på redovisat resultat.

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR. Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt externa kostnader men inte intäkter. Resultaträkningens innehåll är i allt väsentligt rätt periodiserat förutom intäkterna från Migrationsverket. Vi bedömer att resultaträkningen inte ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

8.4 Balansräkning

Balansräkningen ska enligt LKBR 6:1 i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2021 och 2020.

<i>Balansräkning (exkl. koncernen)</i>	Kommunen	
	2021-12-31	2020-12-31
<i>(MSEK)</i>		
<i>Balansomslutning</i>	373,8	353,3
<i>Redovisat eget kapital</i>	170,2	140,1
<i>Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner</i>	35,8	2,3
<i>Soliditet redovisad</i>	45,5%	39,7%
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	9,6 %	0,6%
<i>Omsättningstillgångar</i>	204,1	192,2
<i>Kortfristiga skulder</i>	89,3	99,6
<i>Balanslikviditet</i>	228,6	193%

Kommentar

Kommunens soliditet inklusive pensionsförpliktelser har förbättrats. I beskrivningar om minskade skatteintäkter och ökat servicebehov är det väsentligt att kommunen fortsatt klarar att förbättra soliditeten.

Avsättningar i pensioner avseende NVK (4,8 mnkr) och NVU (fg år 4,1 mnkr) redovisas i kommunens balansräkning. Avsättningarna har inte styrkts via avtal mellan parterna. Vi bedömer att avsättningarna är rörelsefrämmande.

I notuppllysning anges att eventuella differenser mellan intäkter och kostnader avseende EKB resultatförs från och med år 2017. Kvarvarande avsättning i balansräkning borde ha resultatförts. Tillsammans med en avsättning

i så kallad allmän etableringsfond har ersättningar från Migrationsverket reserverats till framtida verksamhet vilket inte är tillåtet. Felet kvarstår från föregående år.

Balansräkningen är i övrigt uppställd enligt LKBR. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser.

Nedskrivning har gjorts av Thorshammars verkstads aktiebolags aktier under året för att anpassa bokfört värde till aktiekapitalet. Vi noterar att det saknas beslutsunderlag för nedskrivningen.

Rutinerna för avskrivning av äldre fordringar följs inte fullt ut.

Kommunen förvaltar medel i ett antal stiftelser. Beslut bör fattas om hur stiftelsens medel ska användas och stämma av dessa så att de överensstämmer med ändamålet i stiftelseordningen.

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar och skulder. Fel i avsättningar har påverkat årets resultat inom eget kapital. Tillgångar och skulder har förutom ovan avvikelser värderats enligt principerna i LKBR. Vi bedömer sammantaget att räkenskaperna är rättvisande.

8.5 Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska kommunens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas.

Kommentar

En översiktlig analys av kassaflödet visar att investeringsverksamheten finansierats genom den löpande verksamheten och ökat likvida medel. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

8.6 Noter

Upplysningar ska lämnas i noter. Noter som avser enskilda poster i resultat- eller balansräkningen ska läggas fram i samma ordning som posterna. Hänvisning ska göras vid de poster som noterna hänför sig till.

Om en avvikelse görs med stöd av 4 kap 4 § andra stycket från någon av de grundläggande redovisningsprinciper som anges i paragrafen, ska det lämnas en upplysning om skälen för avvikelsen och en bedömning av effekten på kommunens resultat och ställning.

En upplysning ska lämnas om principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder.

Kommentar

Kommunen upplyser om avvikelse från RKR R5 avseende leasing. Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella. Vår uppfattning är att kommunen avviker från rådets rekommendation RKR R2 när det gäller redovisning av intäkter samt LKBR 4:3 med avseende på att upplysningar om skälen inte lämnats.

8.7 Drift- och investeringsredovisning

8.7.1 Driftsredovisningen

Enligt LKBR 10:1 ska driftsredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Vi har granskat att:

- ✓ Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning

- ✓ Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen
- ✓ Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- ✓ Jämförelse görs med tidigare år
- ✓ Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentar

Redovisningen sammanställs på övergripande nivå. Jämförelser görs men inte på motsvarande nivåer som i budgeten. Texter kopplade till driftsredovisningen återfinns i förvaltningsberättelsens finansiella analys vilket försvårar läsbarheten. Därefter följer en detaljerad redovisning för respektive nämnd/utskott. Sambandet med årsredovisningens övriga delar är otydligt. Budgetavvikelser kommenteras i förvaltningsberättelsen på en detaljnivå som inte bedöms vara överskådlig.

En ytterligare detaljerad bild av driftredovisningen ges under respektive nämnd/utskotts verksamhetsberättelse med analyser och kommentarer kring avvikelser mot budget. Jämförelser mot mål görs företrädesvis i förvaltningsberättelsens finansiella analys.

Vi bedömer att driftredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av utfallet för den löpande verksamheten. Följsamheten till rådets rekommendationer bör ses över och förbättras.

8.7.2 Investeringsredovisningen

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet, LKBR 10:2. Vi har granskat att:

- ✓ Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- ✓ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- ✓ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- ✓ Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- ✓ Jämförelse med tidigare år görs
- ✓ Avvikelser i förhållande till budget har analyserats och kommenterats

Kommentar

Investeringsbudgeten för 2021 uppgick till 64,4 mkr och utfallet blev 18,6 mkr. Den lägre investeringsnivån förklaras till en del av en stoppad investering om 12,7 mkr som beror på överklagan (Vatten och avlopp i Bjurfors) samt en planerad ombyggnation på LSS boende om 5,0 mkr som är stoppat. I jämförelse med andra kommuner bedöms investeringstakten vara låg. Analysen hade med fördel kunnat breddas när det gäller avvikelser och bedömda investeringsbehov på längre sikt. Större investeringsprojekt har redovisats.

Vi bedömer att investeringsredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av investeringsverksamheten.

8.8 Sammanställda räkenskaper

Kommunen har upprättat sammanställda räkenskaper. Det är oklart på det sätt kommunkoncernen satts samman varvid motiv saknas för företag som omfattas/inte omfattas. Lämnade uppgifter är motstridiga och underlag till kommunkoncernsammansättning är bristfälliga. Tillräckliga revisionsbevis har inte kunnat inhämtas för granskningen av sammanställda räkenskaper.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson

Certifierad kommunal revisor

Bilaga 1

Strategiska områden	Fullmäktiges vision och mål		Barn och utbildningsutskottets avstämning		Revisionens kommentar	Revisionens bedömning
	Övergripande mål		Åtaganden	Trend		
Norberg – att växa upp i	1. Vi har den bästa skolan för varje barn och ungdom.	Andelen personal i förskola och skola med adekvat utbildning ska öka	→	Otydlig avstämning, fsk har ökat men övriga skolor oklart om det är oförändrat eller har minskat. Samlad bedömning borde vara nedåtgående trend då man inte ens uppnår oförändrad trend.	↓	
		Alla elever ska lämna grundskolan med gymnasiebehörighet	→	Målet är ALLA elever, sedan kan analysen även omfatta nyanlända men viktigt att definiera när nyanlända mäts på samma grunder som övriga elever. Trenden i december 2021 är nedåtgående.	↓	
	2. Vi har en god folkhälsa.	Saknas åtagande		Grunden för en god folkhälsa startar med barnen och deras aktiva liv. Hur motverkar man att elever blir för stillasittande?	—	
	3. Vi har attraktiva och hälsosamma boendemiljöer för alla invånare.			Ej aktuellt för BUU		
Norberg – att leva och verka i	4. Allas förmågor tas tillvara, det finns goda och lika möjligheter till livslångt och livsvitt lärande för alla åldrar.	Med upptäckarglädje och medskapande introducera nya aktiviteter för barn och elever	→	En kulturplan finns sedan tidigare enligt analystext. En aktivitetsplan har tagits fram som ska kopplas till befintlig kulturplan. Avstämningen stämmer ej med analystext. Motsvarar EN kulturplan nya aktiviteter för barn och elever? Har barnen involverats?	↓	
	5. Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen	Saknas åtagande		Arbeta med elevråd, genomföra "valprocess" för elever i exempelvis årskurs 8, besöka kommunfullmäktige i samband med undervisning i samhällsorienterade ämnen etc...	—	
Arbete och föreningsliv i Norberg	6. Invånare och besökare erbjuds aktiviteter och upplevelser för alla åldrar och kön.	Skapa möjligheter för personer att komma till egen försörjning	→	På grund av Coronapandemin kunde inga företagsbesök genomföras under året. Digitala presentationer borde väl också ha varit möjliga? Är pandemin verkligen hela sanningen?	—	
	7. Vi har ett klimat som gynnar entreprenörer			Ej aktuellt för BUU		
Miljö och klimat, hållbarhet och tillgänglighet i Norberg	8. Vi har social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet i fokus.	Det ska vara lätt att göra rätt - Underlätta för alla Norbergsbor att vara klimatsmarta i vardagen	→	Kommentar om att det finns kärl för sortering inom alla verksamheter. Analysen handlar om kockarnas omställning till klimatsmart kosthantering som ännu inte implementerats. Vad ska mätas egentligen? Har det verkligen inte funnits sorteringskärl i verksamheten tidigare? Aktivitet skulle kunna vara: klimatsmart dag 2 gånger per år med eleverna, då blir det mätbart.	↓	
Att bli äldre i Norberg	9. I Norberg är det lätt att bli äldre, här finns det goda livet med vård och omsorg som omfattar alla.	Saknas åtagande		Besök av förskolebarn på äldreboende livar upp tillvaron för de äldre och barnen lär sig att samtala med äldre människor.	—	
Nytänkande Norberg	10. Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med medarbetare som har mod, är delaktiga samt stolta.	Saknas åtagande		Borde finns många aktiviteter för att locka behöriga lärare till Norberg...	—	